

MOTION OM ATT LÅTA SALA STADSBIBLIOTEK LÅNA UT VERKTYG

SALA KOMMUN Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2016 -02- 0 5	
Diarienum	Aktbilaga

Allt fler ansluter sig till en internetjänst som bygger på att saker som verktyg kan lånas mellan grannar. Nu har konceptet även nått lånedisken på bibliotek.

Niclas W Bergkvist, grundare till sajten Har visionen att det ska vara möjligt att låna verktyg på landets alla bibliotek i framtiden.

På sajten **grannsaker.se** kan användaren låna ut sina saker och samtidigt låna av grannarna. Konceptet som startade i Rydebäck utanför Helsingborg har i dagsläget 3000 registrerade grannområden. Allt fler väljer att låna ut sina saker och vanligast bland dem är bormaskiner och slagborrar. Låna-traditionen menar Niclas, i stället för att köpa nya saker, håller på att inarbetas i Sverige, men att det kommer att dröja innan majoriteten känner sig bekväm med att låna saker.

- Att låna av varandra är etablerat i USA, men för oss i Sverige kommer det nog att dröja ett till tre år innan vi är helt bekväma med det.

Man har sett att människor är mer benägna att låna ut saker än att låna av varandra. Varför är svårt att svara på.

Men för att vidga lånekonceptet har så kallade grannväggar börjat dyka upp på utvalda bibliotek. Tillsvidare i Helsingborg och Lund. På grannväggen finns verktyg tillgängliga för utlåning. Allt från såg till tvingar av olika modeller. Lånet sker precis som med böcker, genom att dra lånekortet. Verktygen får sedan lånas hem under en vecka.

Att grannväggarna hamnade på bibliotek är just för att där är lån naturligt, enligt Niclas W Bergkvist.

Han menar att det finns både en ekonomisk och en miljömässig vinning att låna saker som annars bara används vid enstaka tillfällen.

Studenter och äldre människor ser det här som en fördel. Studenterna mycket för den ekonomiska delen och pensionärerna för att man kanske inte har möjlighet att ta sig till byggmarknaden.

Enligt Niclas W Bergkvist kommer grannväggar att dyka upp på fler bibliotek i landet framöver och visionen är att det ska vara möjligt att låna verktyg på landets alla bibliotek framöver.

- Samhället håller på att förändras och går mot att vi mer använder de resurser som finns.

Följaktligen yrkar jag på att Sala kommun undersöker möjligheterna för verktygsutlåning på Sala Stadsbibliotek och tar kontakt med sajtens grundare Niclas W Bergkvist på **grannsaker.se**

Monica Fahrman

Miljöpartiet de gröna i Sala

27.01.2016

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Boel Simonsson

YTTRANDE

Avseende motion att låna ut verktyg

Det finns tendenser i samhället i dag att privatpersoner prövar olika metoder för vad som kan kallas delningsekonomi. Det kan handla om att man hyr, byter eller lånar saker, kläder eller tjänster av varandra istället för ett privat ägande. Skälen till detta kan vara olika: minskad konsumtion, bättre utnyttjade resurser, social gemenskap. Det kan även återspegla en vilja att hitta såväl en ekonomisk såväl som miljömässig vinning.

Grannsaker.se är en sajt som inriktar sig på att förmedla lån av olika saker mellan privatpersoner. Tanken är att man skall hitta det man behöver i sitt närområde och låna en slagborr eller ett par långfärdsskridskor av en privatperson istället för att själv köpa. Enligt sajts sökmotor finns ingen person från Sala kommun inlagd i registret och inte heller i våra grannkommuner Avesta, Fagersta eller Heby. I Västerås finns två användare inlagda.

Sajts grundare Niclas W Bergkvist har i Skåne tecknat avtal med Lunds och Helsingborgs bibliotek (2015) där man genom en sk. "Grannvägg" erbjudit ett speciellt paket av enklare verktyg för utlån till besökare.

Finansieringen av detta har skett genom en privat donation. Utlåningen av verktyg på biblioteken har alltså skett på en annan basis än genom lån direkt mellan privatpersoner.

I Lund kom aldrig utlåningen igång enligt bibliotekschef Karin Bergendorff. En av anledningarna var arbetsmiljöskäl: Vad händer om någon skadar sig eller andra med verktygen eller om en hotfull situation på biblioteket uppstår och verktygen används i konflikten.

I Helsingborg har de ett avtal med Grannsaker.se med en sk "Grannvägg" sen september 2015. I samtal med Tina Haglund på Helsingborgs bibliotek, 2016-04-11 framgår att utlånen varit ringa, det som lånats har varit borrar och andra verktyg som är lite dyrare. Viss problematik kring saker som lämnas tillbaka ofullständigt har funnits. Enligt avtal skulle Grannsaker.se ersätta förlorade föremål men så har inte skett. Helsingborgs bibliotek får i nuläget inte kontakt med utsedd kontaktperson via telefon eller mejl och inte heller svar från sajten Grannsaker.se

Kommunstyrelsens förvaltning

Det finns flera oklarheter kring hanteringen. All förmedling oavsett om det är media, lokalbokningar, biljetthantering medför frågor och förväntan på svar.

Vår kompetens skall primärt användas för det som är folkbibliotekets kärnverksamhet stipulerat enligt bibliotekslag, den lokala biblioteksplanen och andra styrdokument.

"Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt." (SFS 2013:081 bibliotekslag)

I nuläget har vi inte fått kontakt med Grannsaker.se och vet därför inte heller om de fortfarande arbetar med de sk. Grannväggarna.

Detta i kombination med Helsingborgs biblioteks erfarenheter och Lunds biblioteks ställningstagande gör att jag inte rekommenderar att vi skall låna ut verktyg på biblioteket.

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

att inte förorda utlåning av verktyg på Sala stadsbibliotek.

Boel Simonsson

Bibliotekschef